Toelichting + invulinstructie

Hercertificering IPMA-B portfoliomanagement

Dit document geeft toelichting op en instructies voor het invullen van de documenten voor het hercertificeringstraject IPMA-B portfoliomanagement

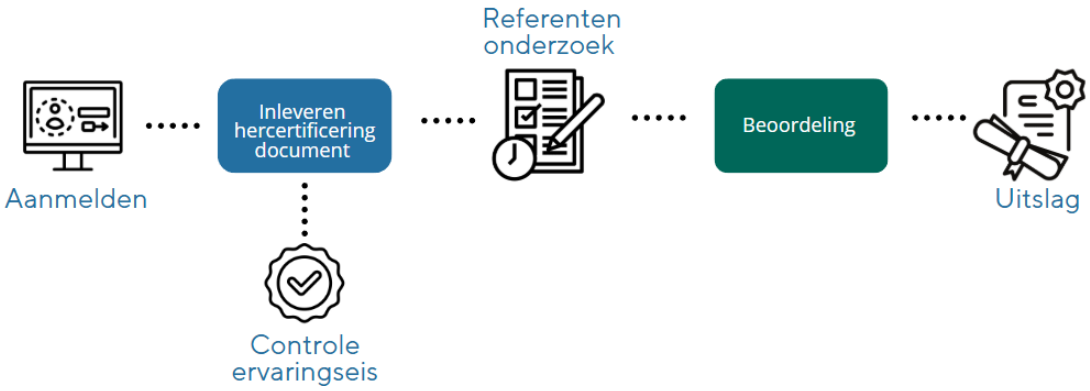

Inhoud

1. Wanneer moet ik hercertificeren? 3
2. Wat zijn de eisen voor de hercertificering? 4
3. Wat moet ik doen om te hercertificeren? 5
   3.1. Hercertificeringsdocument 5
   3.2. Referentenonderzoek 5
   3.3. Beoordeling door assessor 5
4. Invullen Hercertificeringsdocument 6
   4.1. Werkervaring 6
   4.2. Referenten 6
   4.3. Zelfassessment 7
   4.4. Invullen portfoliolijst 7
   4.5. Invullen complexiteitscore 8
   4.6. Ervaring andere rollen (indien van toepassing) 12
   4.7. CPD (Continuous Professional Development) uren. 13
5. Referentenonderzoek 15

1. Wanneer moet ik hercertificeren?

Elk IPMA-certificaat is **vijf jaar geldig** en kan steeds met een termijn van vijf jaar worden vernieuwd. Aanmelden voor hercertificering kan vanaf 6 maanden vóór het verstrijken van uw certificaat.

Let op: Het is uw eigen verantwoordelijkheid om uw hercertificering tijdig af te ronden. Afronden kan tot maximaal zes maanden na het verlopen van uw certificaat. Na het verstrijken van deze periode is hercertificeren niet meer mogelijk.

2. Wat zijn de eisen voor de hercertificering?

De eisen zijn:

- Aantonen van minimaal **30 niet overlappende maanden** ervaring in het leiden van projectportfolio's. Hiervan dient tenminste 60% op minimaal IPMA-B-niveau te zijn. De overige ervaring mag op minimaal IPMA-C-niveau. **IPMA-B-niveau heeft een minimale complexiteitsscore van 25, IPMA-C-niveau heeft een minimale complexiteitsscore van 16.** In deze 30 maanden of meer heeft u minimaal de helft van uw werktijd aan projectportfolio's besteed. Dat betekent tenminste **2200 uur**. Hiervan dient tenminste 60% (1320 uur) op minimaal IPMA-B-niveau te zijn. De overige ervaring mag op minimaal IPMA-C-niveau. Dit geldt vanaf de einddatum van uw huidige certificaat.
- Om te kunnen hercertificeren dient u aan te tonen dat u de afgelopen vijf jaar ten minste **35 uur per jaar** besteed hebt aan het op peil houden van uw portfoliokennis en -ervaring. Dit geldt vanaf de einddatum van uw huidige certificaat.

Let op:

- Het is toegestaan om te hercertificeren op een lager niveau. Met IPMA-B kunt u bijvoorbeeld hercertificeren op IPMA-C.
- Het is met IPMA B Portfolio-manager tevens toegestaan te hercertificeren als IPMA B-programmamanager, -projectmanager, -Agile of -PMO.

Richtlijn IPMA-B-Traject

Factoren van portfoliocomplexiteit	Indicatieve richtlijnen IPMA-C	Indicatieve richtlijnen IPMA-B
Periode dat u verantwoordelijk portfoliomanager was	≥ 9 maanden	≥ 15 maanden
Aantal parallel lopende projecten/ programma's in de portfolio met:		
Een complexiteitscore op minimaal IPMA A-niveau	n.v.t.	n.v.t.
Een complexiteitscore op minimaal IPMA B-niveau	n.v.t.	≥ 3
Een complexiteitscore op IPMA C-niveau	≥ 5	≥ 10
Aantal keer per jaar dat de portfolio substantieel wijzigt (≥ 10% her-allocatie)	≥ 1 x	≥ 2 x
Gebudgetteerde aantal uren van projecten/programma's (per jaar)	≥ 10.000	≥ 25.000
Aantal uren door u als portfoliomanager aan het portfolio besteed	≥ 350	≥ 1.000

3. Wat moet ik doen om te hercertificeren?

Nadat u zich hebt ingeschreven, in uw account, voor het hercertificeringstraject IPMA-B doorloopt u de onderstaande stappen

3.1. Hercertificeringsdocument

U vult het hercertificeringsdocument in en upload dit in uw account. Dit wordt gecontroleerd door onze backoffice. Is het document akkoord, dan ontvangt u van onze backoffice bericht via uw account. Ook als het document nog niet in orde is, krijgt u melding van onze backoffice. In uw account kunt u teruglezen wat er ontbreekt of onjuist is. Vaak krijgt u de mogelijkheid uw document aan te passen en deze opnieuw in te leveren.

3.2. Referentenonderzoek

Het referentenonderzoek wordt door IPMA certificering verstuurd naar de door u opgegeven referenten. U hoeft dus zelf geen actie te ondernemen. Na afronding van het volledige traject ontvangt de kandidaat de feedback van de referenten samen met de uitslag.

3.3. Beoordeling door assessor

Is het hercertificeringsdocument goedgekeurd en het referentenonderzoek compleet dan worden deze naar de assessor gestuurd. De assessor beoordeelt vervolgens het hercertificeringsdocument en de resultaten van het referentenonderzoek. Ook belt de assessor één of beide referenten. De assessor kan u bij de beoordeling om verheldering en/of aanvullende informatie vragen om zo tot een definitieve beoordeling te komen.

Hierna schrijft de assessor een advies gericht aan de directie van IPMA Certificering. In dit advies staat of de assessor, op basis van uw documentatie, kan concluderen of uw certificaat weer met vijf jaar kan worden verlengd. De directie van IPMA Certificering neemt het uiteindelijke besluit.

Is dit een positief besluit dan ontvangt u via uw account een nieuw certificaat. Dit certificaat is weer 5 jaar geldig vanaf de einddatum van uw vorige certificaat. Is het besluit negatief dan wordt u uitgelegd waarom u volgens IPMA Certificering niet voldoet aan de hercertificeringseis. U kunt bezwaar maken tegen dit besluit.

LET OP: De beoordeling van uw hercertificering wordt alleen vrijgegeven als de factuur is betaald.

4. Invullen Hercertificeringsdocument

Het Hercertificeringsdocument heeft drie doelen:

- Achtergrondinformatie over u.
- Informatie over uw referenten. Referenten kunnen informatie verschaffen over uw werkzaamheden en activiteiten.
- Kunnen vaststellen of u aan de vereisten voor hercertificering voldoet. Het niet voldoen aan de minimale ervaringseisen heeft tot gevolg dat u afgewezen wordt voor hercertificering.

4.1. Werkervaring

4.1.1. Huidige functie

Vermeld het bedrijf waar u **nu** werkt en uw **huidige functie**.

4.1.2. Eerder werkervaring

Noteer uw relevante werkervaring van de laatste vijf jaar. Doet dit chronologisch.

4.2. Referenten

Vul de gegevens in van twee verschillende referenten die op de hoogte zijn van uw ervaringen op het gebied van porfoliomanagement. Zorg dat u alle velden invult

- Referent 1 – Opdrachtgever portfolio 1.
  Is de opdrachtgever van portfolio 1 niet beschikbaar? Geef aan waarom de opdrachtgever niet beschikbaar is. Kies vervolgens voor de opdrachtgever van portfolio 2 of 3.
- Referent 2 – Huidige leidinggevende
  Is uw leidinggevende niet beschikbaar is? Bijvoorbeeld omdat u zelfstandig ondernemer ben. Geeft dan de naam op van een andere bij portfolio 1 betrokken manager.

Vraag uw referenten vooraf om toestemming voor hun medewerking. Het is mogelijk dat uw referenten telefonisch om nadere toelichting gevraagd wordt.

4.3. Zelfassessment

In het zelfassessment maakt u een eigen inschatting van uw kennis, vaardigheden en bekwaamheid op elk van de 28 competentie-elementen van de ICB4. Dit doet op een tienpuntenschaal (1 – 10).

Toelichting

- Kennis: de verzameling van informatie en ervaring die een persoon bezit
- Vaardigheid: de beschikbare mogelijkheden om een taak uit te voeren.
- Bekwaamheid: de hoeveelheid praktische toepassing van kennis en vaardigheden.

Score	Indicatie
0	U heeft geen kennis van en/of vaardigheden/of bekwaamheid in deze competentie.
1-3	U heeft beperkte kennis van en/of vaardigheden/of bekwaamheid in deze competentie. U kunt dit onderwerp onder toezicht uitvoeren.
4-6	U heeft redelijke kennis van en/of vaardigheden/of bekwaamheid in deze competentie. U kunt dit onderwerp met enige aansturing zelfstandig uitvoeren.
7-9	U heeft grote kennis van en/of vaardigheden/of bekwaamheid in deze competentie. U kunt dit onderwerp volledig zelfstandig uitvoeren. U adviseert collega's en/of externe partijen over dit onderwerp.
10	U bent een erkend expert op deze competentie, door kennis en/of vaardigheden/of bekwaamheid. U geeft hierover lezingen, schrijft artikelen etc.

4.4. Invullen portfoliolijst

Aan de hand van de lijst met portfolio's kunnen wij vaststellen of uw portfolio's en uw portfolio-ervaring voldoende is om te hercertificeren.

Om te kunnen voldoen aan dit onderdeel moet u aantonen dat u minimaal **30 niet overlappende maanden** ervaring heeft in het leiden van (deel) portfolio's. Hiervan dient tenminste 50% op minimaal IPMA-B-niveau te zijn. De overige ervaring mag op minimaal IPMA-C-niveau. IPMA-B-niveau heeft een minimale **complexiteitsscore van 25**, IPMA-C-niveau heeft een minimale complexiteitsscore van 16. In deze 30 maanden of meer heeft u minimaal de helft van uw werktijd aan portfolio's besteed. Dat betekent tenminste **2200 uur**. Dit geldt vanaf de einddatum van uw huidige certificaat.

In het invuldocument is ruimte om 10 portfolio's op te geven. Als u minder portfolio's nodig heeft om aan deze eis te voldoen, kunt u de overige portfolio's leeg laten.

LET OP: Alle velden dienen ingevuld te zijn. Als u geen exacte gegevens beschikbaar heeft, bijvoorbeeld over het exacte budget of het aantal uren, maak dan een zorgvuldige inschatting. Als u niet alle in het document gevraagde informatie verstrekt, kan IPMA Certificering uw hercertificering niet verwerken.

4.5. Invullen complexiteitscore

Scoor bij elk door u opgegeven portfolio's alle complexiteitsdimensies op een schaal van 1 (zeer lage complexiteit) tot 4 (zeer hoge complexiteit). De maximale score is 10 x 4 = 40.

Hieronder wordt uitleg gegeven over de tien complexiteitsdimensies. Om u een indruk te geven van de complexiteitsniveaus, wordt per dimensie een indicatieve beschrijving gegeven van wat de kenmerken zijn van een portfolio dat een 1, 2, 3 of 4 scoort. Deze kunt u gebruiken om uw eigen portfolio's te scoren.

Complexiteitsdimensie:	Complexiteitsbepalende aspecten voor portfolio's (Score: 1, 2, 3 of 4)
1 – Output-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: vage, veeleisende en/of onderling tegenstrijdige, doelen, eisen en/of verwachtingen.	Complexer naarmate de aan de portfolio opgelegde prestatie-eisen, doelen en/of verwachtingen vager/globaler geformuleerd, onderling en/of met andere portfolio's (tegen-)strijdiger en/of verschillend zijn en/of sterk aan verandering onderhevig zijn, EN/OF naarmate de portfoliomanager meer initiatieven is gestart of heeft gefaciliteerd om de besluitvorming en/of rapportages over, dan wel de aansturing en/of de effectiviteit van, (programma's en projecten in) de portfolio te verbeteren.
2 – Proces-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: het aantal projecten, programma's, taken, aannames en beperkingen en hun onderlinge afhankelijkheden; de processen met de betreffende kwaliteitseisen; de communicatiestructuur; en de beschikbaarheid van ondersteunende methoden, instrumenten en technieken.	Complexer naarmate de portfolio meer, meer verschillende soorten, meer onderling verweven en/of moeilijk met elkaar te combineren projecten, programma's, taken, processen, kwaliteitseisen, aannames en beperkingen omvat, EN/OF naarmate de portfolio meerdere en/of complexere communicatiestructuren kent, en er minder gebruik kan worden gemaakt van ondersteunende methoden, instrumenten en technieken.
3 – Input-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: het bepalen of verwerven van de nodige budgetten (eventueel uit meerdere bronnen); de diversiteit van, of het gebrek aan middelen (zowel menselijke als andere); en de processen en activiteiten die nodig zijn om de financiële en resource aspecten te managen, waaronder inkoop.	Complexer naarmate de portfolio meer moeite heeft (of moet doen) om inzicht te verkrijgen in de behoefte aan funding en/of resources (zowel menselijke als andere), EN/OF naarmate de portfolio meer moeite heeft (of moet doen) om voldoende funding/financiering en/of voldoende resources (zowel menselijke als andere) van voldoende niveau te verkrijgen, intern dan wel extern.
4 - Risico-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: het risicoprofiel en de onzekerheidsniveaus van de projecten, programma's en de portfolio zelf.	Complexer naarmate de portfolio meer te maken heeft van veranderlijke en/of niet goed te beschrijven, beheersen of te mitigeren risico's, EN/OF de portfolio last heeft van veranderlijke en/of niet goed te beschrijven, beheersen of te mitigeren risico's van of door de projecten en/of programma's binnen de portfolio.
5 – Strategie-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: - de invloed van de formele strategie van de sponsorende organisatie(s), de normen, voorschriften, informele strategieën en beleidsmaatregelen die de portfolio kunnen beïnvloeden; - het belang van de benefits voor de organisatie, de mate van overeenstemming tussen de belanghebbenden; de	Complexer naarmate de strategische doelen, normen, voorschriften en beleidsmaatregelen van de (betrokken) organisatie(s) vager/globaler geformuleerd, onderling (tegen)strijdiger en/of verschillender zijn en/of sterk aan verandering onderhevig zijn, EN/OF naarmate de baten en/of (formele en informele) belangen groter zijn, EN/OF naarmate de portfolio meer te maken heeft met c.q. last heeft van vereisten van wettelijke of regulerende aard.

Complexiteitsdimensie:	Complexiteitsbepalende aspecten voor portfolio's (Score: 1, 2, 3 of 4)
informele invloed, belangen en weerstand rond de portfolio; en - eventuele vereisten van wettelijke of regulerende aard.	
6 - Organisatie-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: het aantal en de verstrengeling van de raakvlakken tussen de diverse projecten en programma's met elkaar en met de systemen, de structuren en de rapportage- en besluitvormingsprocessen van de organisatie(s).	Complexer naarmate het aantal raakvlakken tussen de diverse projecten en programma's en de verstrengeling van deze raakvlakken met elkaar en met de systemen, de structuren en de rapportage- en besluitvormingsprocessen van de organisatie(s) groter is, EN/OF naarmate de portfoliomanager meer initiatieven is gestart of heeft gefaciliteerd om de mate van overeenstemming binnen het management/de directie over de strategie en/of prioriteitscriteria te verbeteren.
7 – Sociaal-culturele complexiteit Complexiteit ontstaan door: de sociaal-culturele dynamiek. Deze kan onder meer bestaan uit de raakvlakken met deelnemers, belanghebbenden of organisaties van verschillende sociaal-culturele achtergronden of het te maken krijgen met over verschillende locaties, landen of continenten verspreide projecten en/of programma's.	Complexer naarmate de partijen, belanghebbenden of organisaties, dan wel andere portfolio's waar raakvlakken mee zijn, meer verschillen, sociaal-cultureel, qua bedrijfscultuur en/of qua achtergronden, EN/OF naarmate de portfolio te maken heeft met over verschillende locaties, landen of continenten verspreide projecten en/of programma's.
8 – Team-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: de eisen aan het management en leiderschap binnen de portfolio. Het gaat hier om de complexiteit die ontstaat door de wisselwerking van de diverse projecten en programma's, en de daarmee verband houdende mate van visie, begeleiding en aansturing die de diverse projecten en programma's nodig hebben om te leveren.	Complexer naarmate de wisselwerking tussen de diverse projecten en programma's groter is en de daarmee verband houdende mate van visie, begeleiding en aansturing die de diverse projecten en programma's nodig hebben om te leveren groter is.
9 – Innovatie-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: de mate van innovatie die is/wordt geïnitieerd of gefaciliteerd door de portfoliomanager binnen de portfolio. Dit omvat onder meer de vindingrijkheid die nodig is om het portfolio-besluitvormingsproces, de aansturing, rapportage en/of de effectiviteit van programma's of projecten zelf te innoveren	Complexer naarmate de portfoliomanager meer initiatieven heeft ontplooid om het portfolio-besluitvormingsproces, de aansturing, rapportage en/of de effectiviteit van programma's of projecten zelf te innoveren, EN/OF naarmate de aansturing en beheersing van de portfolio ingewikkelder wordt door innovatie binnen de organisatie, projecten of programma's, waardoor de portfolio te maken heeft met onbekende resultaten, benaderingen, processen, instrumenten en/of methoden.

© IPMA Certificering

Complexiteitsdimensie:	Complexiteitsbepalende aspecten voor portfolio's (Score: 1, 2, 3 of 4)
en/of om te werken met onbekende resultaten, benaderingen, processen, instrumenten en/of methoden.	
10 - Autonomie-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: de mate van autonomie en verantwoordelijkheid die aan de manager van de portfolio is gegeven of door hem/haar genomen of getoond wordt. Dit manifesteert zich in de coördinatie, de communicatie, en het verdedigen van de belangen van de portfolio bij anderen.	Complexer naarmate de voor een goede aansturing van de portfolio noodzakelijke verantwoordelijkheden verder uitstijgen boven het aan de portfoliomanager verleende mandaat, EN/OF naarmate de portfolio meer alleen staat bij de taak van het bevorderen, bewaken en verdedigen van de belangen van de portfolio bij anderen.

4.5.1. Toelichting hoge scores complexiteit

Voor elk van de portfolio's dient u bij een score van 3 of 4 op een complexiteitsdimensie een korte toelichting te geven. U vult het portfolionummer in, het nummer van de complexiteitsdimensie, uw score en de toelichting in het vak 'motivatie score'.

In essentie is portfoliocomplexiteit het resultaat van vier aspecten:

Aspect	Uitleg
Aantallen	Hoe meer teamleden, teams, uren, programma's en projecten, (groepen) stakeholders, (soorten) risico's etc., hoe complexer.
Variëteit	Hoe meer teamleden, teams en andere belanghebbenden verschillen qua rol, belangen, perceptie, doelen, cultuur, taakvolwassenheid, locatie etc., en hoe meer de visie van elk van hen op de beoogde portfioresultaten verschilt, hoe complexer.
Afhankelijkheid	'Interrelatedness': hoe meer de beoogde portfolioresultaten, -doelen, -taken, -processen etc. wederzijds strijdig én van elkaar afhankelijk zijn en/of strijdig met en/of afhankelijk van de strategie, doelen, taken, processen etc. van de organisatie(s), hoe complexer.
Onvoorspelbaarheid	Hoe vager beschreven, onduidelijk/voor meerdere interpretaties vatbaar en/of hoe meer aan verandering (bijv. van inzicht) onderhevig de portfoliodoelen, -resultaten, -risico's en/of de door het portfolio geraakte organisatieprocessen en/of afdelingen etc. zijn, hoe complexer.

Het aspect 'aantallen' wordt deels geborgd door de cijfermatige complexiteitscriteria. Wij verzoeken u daarom bij uw toelichting met name in te gaan op de andere drie aspecten. De assessoren zullen uw argumentatie bestuderen en beoordelen of zij het met uw scores eens zijn.

4.6. Ervaring andere rollen (indien van toepassing)

Komt u niet aan het minimum aantal ervaringsmaanden? Dan kunt u bij dit onderdeel andere ervaring opgeven. Er is ruimte om twee rollen te beschrijven. Deze rollen moeten in een leidinggevende rol zijn met een relatie tot portfoliomanagement.

De complexiteit van deze rol moet aantoonbaar minimaal op IPMA-C niveau zijn en telt maximaal mee voor 12 maanden ervaring en 880 uur. IPMA Certificering bepaalt of deze extra ervaring meetelt.

Voorbeelden van rollen zijn:

- Lijnfunctie zoals Hoofd van een projectmanagement- of PMO-afdeling
- Programma-manager
- Contract manager, test manager of project controller
- Opdrachtgever van projecten of programma's

Vul de gevraagde gegevens allemaal in. U eindigt met een korte motivatie waarom u vindt dat het een rol op minimaal IPMA-C niveau betreft. Maak daarbij gebruik van de complexiteitsdimensies zoals omschreven in dit document onder het hoofdstuk 4.5 "invullen complexiteitscore"

4.7. CPD (Continuous Professional Development) uren.

Om te kunnen hercertificeren dient u aan te tonen dat u de afgelopen vijf jaar ten minste 35 uur per jaar besteed hebt aan het op peil houden van uw portfoliokennis en -ervaring. Dit geldt vanaf de einddatum van uw huidige certificaat.

4.7.1. Lidmaatschap IPMA-NL afgelopen 5 jaar

Bent u lid van de beroepsvereniging IPMA-NL dan telt dit lidmaatschap mee voor **15 uur per heel jaar** dat u lid bent (evenredigheid bij een deel van een jaar). Wij gaan er namelijk vanuit dat u als IPMA-Lid regelmatig lezingen, congressen en, seminars bijwoont die vanuit IPMA-NL worden georganiseerd.

Bent u lid van één van de onderstaande organisatie dan telt dit lidmaatschap mee voor 15 uur per heel jaar dat u lid bent(evenredigheid bij een deel van een jaar).

- PMI
- BPUG
- Agile Consortium

LET OP: Bent u lid van IPMA-NL en van bijvoorbeeld de BPUG dan kunt u alsnog maximaal 15 uur per jaar mee laten tellen.

4.7.2. Portfolio(management) gerelateerde activiteiten

Vul hier uw portfolio gerelateerde activiteiten in. Hieronder enkele voorbeelden:

- het volgen van opleidingen, trainingen en cursussen
- het bijwonen van congressen, seminars en lezingen etc.
- het geven van opleidingen, trainingen en cursussen
- het spreken op congressen, seminars en lezingen
- het schrijven van artikelen of boeken
- het adviseren van programmamanagers en projectmanagers en/of organisaties over portfoliomanagement
- het uitvoeren van assessments op portfolio's
- het begeleiden en beoordelen van portfiomanagers, programmamanagers of projectmanagers.

Geef bij elke activiteit aan:

1. Benoem de activiteit
2. Geef een korte omschrijving
3. Geef aan waar u de activiteit hebt gevolgd.
4. Geef aan welke drie competenties het beste passen bij de activiteit.
5. Geef vervolgens aan hoeveel uur per jaar u aan de activiteit hebt besteed.

5. Referentenonderzoek

Het referentenonderzoek wordt door IPMA certificering verstuurd naar de door u opgegeven referenten

Deze referenten krijgen een e-mail van ons. In deze e-mail wordt de referent gevraagd een korte vragenlijst in te vullen. In deze vragenlijst wordt de referent gevraagd naar zijn/haar ervaringen met u met betrekking tot het functioneren in projecten. Het invullen duurt ongeveer 10 à 15 minuten. Ook kunnen één of twee referenten telefonisch benaderd worden door uw assessor. Het telefoongesprek neemt meestal zo'n 10-15 minuten in beslag.

Na het afronden van het gehele traject ontvangt u per e-mail de uitslag van het hercertificeringstraject. Hierbij ontvangt u ook het ingevulde referentenonderzoek.